

LES PERSECUCIONS

per JOAN TORRA

La fe cristiana es va expandir per tota la Mediterrània, i ho va fer d'una manera inexplicablement ràpida i nombrosa afectant totes les capes socials. Però, malgrat tot, no representava pas cap perill per a l'imperi. Els motius pels quals l'imperi va perseguir els cristians són molt complexos, començant pel mateix odi del món jueu. La primera persecució, la de Neró, va comportar la mort de Pere a Roma. Però, per què hi va continuar havent persecucions?

En l'imperi Romà el dret era fonamental. No es podia actuar contra la llei. No hi podia haver persecucions que no estiguessin avalades per algun decret o per alguna decisió coneguda. L'imperi era molt tolerant en qüestions religioses i estava disposat a acceptar tots els cultes, totes les religions. Aquest gest de reconeixement de la unitat imperial era més polític que no pas religiós. I normalment no hi havia problemes amb cap culte ni amb cap religió perquè es mantingués aquesta unitat. Per això finalment els cristians eren acusats d'ateus.

Eren els cristians els qui no estaven disposats a dur a terme cap acte de culte que representés el reconeixement d'algun altre déu, fora del Crist. Fer-ho, comportaria caure en el pecat greu de la idolatria. En temps de bonança la situació estava tranquil·la, però quan les coses es torçaven es buscaven les culpes i era molt fàcil trobar-les en aquells qui no havien volgut participar externament de la unitat de l'imperi, tot i que no haguessin comès cap delictes ni cap crim. Ja es veu que jurídicament aquesta argumentació era molt feble i així ho faran notar els apòlogues cristians, però aquesta ja va ser la justificació de Neró. L'imperi no podia pas dir que ser cristià era un crim, però com que declarar-se com a tal comportava no dur a terme els actes de culte obligats, per aquesta negativa eren punts. I la pena no havia de ser necessàriament la mort; hi havia molts càstigs abans d'arribar a la darrera condemna: exili, confiscació de béns, treballs forçats, tortures... Per això al costat de tants màrtirs hi haurà també molts confessors de la fe, que no arribaran a morir i que seran molt venerats per la comunitat on tindran un paper fins i tot molt destacat.

Tampoc no hi havia persecució continua, ni arreu. Sempre hi havia algun motiu que provocava que es fes un decret nou, o que se'n renovés algun d'antic per a dur a terme la persecució. I no tenia perquè ser indiscriminada. A voltes era només destinada als caps de la comunitat, amb el convenciment que si es decapitava la comunitat aquesta es desfaria ràpidament.

Ser cristià en aquests inicis, era literalment *jugar-s'hi la vida*. No pas perquè segur que hi havia situacions de persecució, però se sabia que hi podien ser. Aquest fet donava molta fermesa a l'entrada a la comunitat. També cal dir de seguida que no tots els cristians es mantenien fidels quan arribava la persecució. N'hi havia força, lògicament, que queien, que no podien aguantar per la pròpia debilitat, no pas per falta de ganes. Eren els anomenats *lapsi*, els caiguts en el pecat de l'apostasia.